

هنجاریابی شاخص‌های تعداد کل واژه‌ها، میانگین طول گفته و میانگین طول ۵ جمله طولانی در کودکان طبیعی فارسی زبان ۲ تا ۵ ساله شهر سمنان

محمد مجید اوریادی زنجانی^{۱*} (M.Sc)، راهب قربانی^۲ (Ph.D)، فاطمه کیخا^۱ (B.Sc)

۱- دانشگاه علوم پزشکی سمنان، دانشکده توان بخشی، گروه گفتاردرمانی

۲- دانشگاه علوم پزشکی سمنان، دانشکده پزشکی، گروه پزشکی اجتماعی

چکیده

سابقه و هدف: یکی از عوامل تعیین کننده ماهیت و میزان آسیب زبانی، شاخص‌های کیفیت گفتار می‌باشند. در این مطالعه ما به هنجاریابی مقدار سه مشخصه فرعی تعداد کل واژه‌ها، میانگین طول گفته و میانگین طول ۵ جمله طولانی در نمونه‌های زبانی خودانگیخته توصیفی و آزاد کودکان طبیعی ۲ تا ۵ ساله سمنانی پرداخته‌ایم. نظر به این‌که در حال حاضر درمان بالینی اختلالات زبانی در کودکان در داخل، بیش‌تر بر اساس تجارب درمان‌گر و در بعضی موارد مطابق با هنجارهای زبان انگلیسی انجام می‌گیرد، به‌نظر می‌رسد وجود چنین هنجاری برای کودکان فارسی زبان، می‌تواند کمک شایانی به امر ارزیابی، تشخیص و درمان کودکان دچار اختلالات زبانی کند.

مواد و روش‌ها: در تحقیق حاضر، تعداد ۵۸۰ کودک فارسی زبان طبیعی ۲ تا ۵ ساله سمنانی مورد بررسی قرار گرفته‌اند. برای تعیین طبیعی بودن کودک از لحاظ رشد زبانی، از فرم پرونده‌گیری، سیاهه‌های رشدی و سؤال از والدین استفاده گردید. آزمون‌گر طی مکالمه با کودک، نمونه‌های گفتاری وی را توسط ضبط صوت ثبت می‌کرد. سپس نمونه‌های گفتاری، آوانگاری شده، مورد تحلیل قرار گرفتند و مقدار شاخص‌های مورد نظر محاسبه شدند. درنهایت داده‌های به‌دست آمده مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند.

یافته‌ها: بر اساس نتایج حاصله از این مطالعه، مقادیر هنجار سه شاخص فوق برای کودکان ۲ تا ۵ ساله سمنانی به‌دست آمد. هم‌چنین نتایج نشان داد که با افزایش سن کودک از ۲ تا ۵ سال تعداد کل واژه‌ها، میانگین طول گفته و میانگین طول ۵ جمله طولانی افزایش می‌یابند.

نتیجه‌گیری: نتایج حاصل از مقایسه مقادیر سه شاخص تعداد کل واژه‌ها، میانگین طول گفته و میانگین طول ۵ جمله طولانی کودکان طبیعی فارسی زبان ۲ تا ۵ ساله سمنانی حاکی از آن‌است که با بالا رفتن سن کودک از ۲ تا ۵ سال، مقادیر این شاخص‌های کیفیت گفتار به‌عنوان شاخصی از رشد مهارت‌های زبانی کودک، افزایش می‌یابند. از سوی دیگر، تأثیر سن بر مقادیر شاخص‌ها بر اساس نوع نمونه گفتاری (توصیفی یا آزاد) متفاوت است. بنابراین در ارزیابی وضعیت زبانی یک کودک، تحلیل مشخصه‌های کیفیت گفتار بایستی بر اساس نوع روش به‌کار گرفته شده جهت نمونه‌گیری گفتاری صورت گیرد.

واژه‌های کلیدی: نمونه‌گیری گفتاری، مکالمه، شاخص‌های کیفیت گفتار، گفتار توصیفی، گفتار آزاد، تعداد کل واژه‌ها، میانگین طول گفته، میانگین طول ۵ جمله طولانی